

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 1842

Warszawa, 21 czerwca 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Lidię Staroń.

(-) Urszula Augustyn; (-) Jacek Brzezinka; (-) Jarosław Charłampowicz; (-) Joanna Fabisiak; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Artur Gierada; (-) Tomasz Głogowski; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Rafał Grupiński; (-) Andrzej Halicki; (-) Andrzej Kania; (-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Marcin Kierwiński; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Sławomir Kowalski; (-) Ligia Krajewska; (-) Józef Lassota; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Mirosława Nykiel; (-) Marzena Okładnowicz; (-) Paweł Olszewski; (-) Witold Pahl; (-) Julia Pitera; (-) Damian Raczkowski; (-) Dorota Rutkowska; (-) Zbigniew Rynasiewicz; (-) Wojciech Saługa; (-) Krystyna Sibińska; (-) Waldemar Sługocki; (-) Lidia Staroń; (-) Michał Szczerba; (-) Cezary Tomczyk; (-) Radosław Witkowski; (-) Renata Zaremba.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376, z późn. zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komornik używa okrągłej pieczęci urzędowej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej, wskazującej w otoku pełnioną funkcję, sąd rejonowy, przy którym działa, siedzibę kancelarii oraz oznaczony cyfrą rzymską numer porządkowy stanowiska. Komornik używa nadto pieczęci imiennej.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zastępca komornika używa pieczęci urzędowej zastępowanego komornika oraz własnej pieczęci imiennej.”;

2) w art. 15 ust 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Na postanowienie Ministra Sprawiedliwości o zawieszeniu komornika w czynnościach przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Do rozpoznania zażalenia stosuje się właściwe przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.). Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.”;

1 Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 759 i 1544.

3) skreśla się art. 15b;

4) dodaje się art. 15c w brzmieniu:

„15c. Minister Sprawiedliwości może przenieść komornika na jego wniosek, na stanowisko do innego rewiru, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności, o których mowa w art. 2, lub uzasadniony interes komornika.”;

5) w art. 21 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Od decyzji prezesa odmawiającej zgody na dodatkowe zatrudnienie oraz od sprzeciwu wobec podjęcia dodatkowego zajęcia służy komornikowi w terminie 14 dni odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Przepisy ust. 1 - 3 stosuje się odpowiednio do aplikantów i asesorów komorniczych.”;

6) w art. 34 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) inne udokumentowane koszty niezbędne do wykonywania czynności egzekucyjnych oraz czynności przewidziane przepisami ustawy, jeżeli nie są pokrywane w trybie określonym w art. 39.”;

7) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komornikowi należy się zwrot udokumentowanych wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji tylko w zakresie określonym ustawą.”;

8) w art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 39, komornik może żądać zaliczki od strony lub innego uczestnika postępowania, który wniósł o dokonanie czynności, uzależniając czynność od jej uiszczenia. Żądanie zaliczki powinno wskazywać precyzyjnie tę czynność i termin uiszczenia zaliczki.”;

9) w art. 49:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 10 % wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 5% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.”;

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W przypadku wpłaty całości lub części egzekwowanego roszczenia bezpośrednio komornikowi lub na rachunek jego kancelarii w terminie nie dłuższym niż 14 dni od wszczęcia egzekucji, opłata stosunkowa wynosi do 3 % wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia.”;

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik może pobrać od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 2% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia

postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik może pobrać od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Dłużnik może zażądać uchylecia postanowienia, o którym mowa w ust. 3, a w przypadku pobrania opłaty przez komornika jej zwrotu, jeżeli przedstawi orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności z przyczyn innych niż spełnienie przez niego świadczenia, a którego nie był w stanie przedstawić, odpowiednio przed pobraniem opłaty przez komornika albo zanim doszło do umorzenia postępowania. Z wnioskiem o zwrot opłaty można wystąpić w okresie 3 lat od dnia jej pobrania.”;

10) w art. 51 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Opłata, o której mowa w ust. 1 i 3, nie może być wyższa niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.”

11) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. Za dokonanie spisu inwentarza albo innego spisu majątku pobiera się stałą opłatę w wysokości 10 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za każdą rozpoczętą godzinę, przy czym opłata nie może być wyższa niż 100% tego wynagrodzenia.”;

12) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. Za wprowadzenie wierzyciela w posiadanie w przypadkach innych niż wymienione w art. 51 pobiera się opłatę stałą w wysokości 20 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, a w razie podjęcia egzekucji na skutek dalszych naruszeń posiadania, opłatę zwiększa się każdorazowo o dalsze 20%.”;

13) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. Za opieczętowanie lub zdjęcie pieczęci, bez dokonywania równoczesnego spisu, pobiera się opłatę stałą w wysokości 2 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego od każdej opieczętowanej izby lub innego pomieszczenia, przy czym

suma opłat nie może być wyższa od 50% tego wynagrodzenia.”;

14) art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art. 56. Za egzekucję inną niż wymieniona w art. 44-55 pobiera się opłatę stałą w wysokości 5 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za każdą rozpoczętą godzinę czynności egzekucyjnych, przy czym opłata nie może być wyższa od 100% tego wynagrodzenia.”;

15) art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. Za wszystkie czynności z udziałem Policji, Żandarmerii Wojskowej, wojskowych organów porządkowych, Straży Granicznej i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego pobiera się opłatę stałą w wysokości 5 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o ile ich udział był konieczny.”;

16) w art. 67 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Krajowa Rada Komornicza niezwłocznie przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości swoje uchwały, uchwały i protokoły Krajowego Zjazdu Komorników, walnych zgromadzeń izb komorniczych oraz uchwały izb komorniczych, a także własne sprawozdanie roczne wraz z bilansem, w terminie dwóch tygodni od dnia ich otrzymania lub sporządzenia.”;

17) w art. 85 ust. 1 skreśla się pkt 14.

Art. 2. Opłaty egzekucyjne w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu ich zakończenia pobierane są według przepisów dotychczasowych.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

1) Komornik będąc funkcjonariuszem publicznym, używa pieczęci urzędowej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej. Pieczęć powinna być okrągła i odpowiadać wymogom określonym w ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 r. Nr 235, poz. 2000 z późn. zm.). Zgodnie z tą ustawą urzędową pieczęcią jest metalowa, tłoczona pieczęć okrągła zawierająca pośrodku wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, a w otoku napis odpowiadający nazwie podmiotu uprawnionego do używania urzędowej pieczęci. Podmioty, które używają urzędowej pieczęci określone są w art. 2a ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych, a komornik mieści się w grupie podmiotów określonych w tym przepisie jako "inne", którym przepisy szczególne nadają prawo do używania wizerunku orła. Prawo komornika do używania pieczęci z godłem Rzeczypospolitej Polskiej jest wyrazem jego publicznoprawnego charakteru jako organu państwa.

W obliczu obecnie obowiązujących regulacji w otoku pieczęci komornika znajduje się określenie: komornik sądowy a więc nazwa pełnionej funkcji, a ponadto w otoku pieczęci powinien być wskazany sąd rejonowy, przy którym dany komornik działa, imię i nazwisko komornika oraz siedziba kancelarii danego komornika. Z kolei zastępca komornika używa pieczęci zastępowanego komornika. Obecne regulacje wskazują na to, że on jednak używając pieczęci ma złożyć swój podpis i uczynić wzmiankę o swoim działaniu w zastępstwie, a podpis zastępcy komornika powinien być czytelny. Projektodawcy zmiany przepisów obowiązujących w tym zakresie, chcąc wyeliminować problem posługiwania się przez zastępcę komornika pieczęcią np. zawieszzonego czy odwołanego komornika prawomocnie skazanego za przestępstwo, proponują, aby komornik jako funkcjonariusz publiczny używał dodatkowo i obok pieczęci urzędowej z oznaczonym cyfrą rzymską numerem porządkowym stanowiska - pieczęci imiennej, a zastępca komornika - pieczęci urzędowej zastępowanego komornika oraz własnej pieczęci imiennej.

2) Wedle proponowanych zmian, na postanowienie Ministra Sprawiedliwości o zawieszeniu komornika w czynnościach przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie, w

terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Do rozpoznania zażalenia stosuje się właściwe przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.). W założeniu najważniejszym stało się zatem przesądzenie, że zażalenie zawieszzonego komornika sądowego nie ma wpływu na wykonanie postanowienia Ministra. Dzisiaj takie wątpliwości powstają z uwagi na wątpliwości co do zakresu stosowania przepisów k.p.k. do ustawy komorniczej.

3) i 4) Zgodnie z nowelizacją ustawy o komornikach sądowych i egzekucji proponuje się likwidację obecnego trybu przeniesienia komornika, wedle którego Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Komorniczej oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego, może przenieść komornika, za jego zgodą lub na jego wniosek, na stanowisko komornika w innym rewirze komorniczym, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności, o których mowa w art. 2 u.k.s.e., lub uzasadniony interes komornika. Krajowa Rada Komornicza przedstawia opinię w terminie wyznaczonym, nie krótszym niż 14 dni. Nienadesłanie opinii w tym terminie nie wstrzymuje wydania decyzji w przedmiocie przeniesienia (art. 15b ust. 1). Nie jest dopuszczalne przeniesienie komornika na stanowisko, co do którego Minister Sprawiedliwości skierował uprzednio do publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" obwieszczenie o wolnym stanowisku komornika, do czasu zakończenia postępowania o powołanie na to stanowisko (art. 15b ust. 2).

Zgodnie z proponowaną zmianą, Minister Sprawiedliwości będzie mógł przenieść komornika na jego wniosek, na stanowisko do innego rewiru, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności, o których mowa w art. 2, lub uzasadniony interes komornika. Zatem nowy tryb będzie oznaczał tylko zgodę na przeniesienie kancelarii do innego rewiru, ale nie na cudze – zwolnione stanowisko.

5) Wedle obecnie obowiązującego art. 21 u.k.s.e. komornikowi nie wolno podejmować dodatkowego zajęcia lub zatrudnienia, które by przeszkadzało w pełnieniu obowiązków albo mogło uchybiać powadze wykonywanego zawodu (ust. 1). Dodatkowe zatrudnienie komornik może podjąć za zgodą prezesa właściwego sądu apelacyjnego i rady izby komorniczej (ust. 2). O zamiarze podjęcia dodatkowego zajęcia komornik zawiadamia prezesa właściwego sądu apelacyjnego i radę izby komorniczej. Prezes tego sądu w terminie tygodniowym może sprzeciwić się podjęciu tego zajęcia (ust.3). Zatem podjęcie

dodatkowego zatrudnienia przez komornika sądowego wymaga uprzedniej zgody prezesa sądu apelacyjnego i rady izby komorniczej. Zgoda musi być udzielona z osobna przez dwa organy. W ust. 1 przepisu określono jedynie przesłanki negatywne wyrażenia zgody, a więc odmowy jej wyrażenia. W przypadku uznania, że dodatkowe zatrudnienie będzie przeszkadzać w pełnieniu przez komornika obowiązków albo będzie uchybiać powadze wykonywanego zawodu, prezes sądu apelacyjnego lub (i) rada izby komorniczej odmawia zgody na podjęcie dodatkowego zatrudnienia. Jeśli powyższe okoliczności nie zachodzą, zgoda na dodatkowe zatrudnienie musi być udzielona. Analogicznie do wyżej wskazanych zasad należy określić przesłanki wyrażenia sprzeciwu wobec podjęcia przez komornika dodatkowego zajęcia. Sprzeciw prezesa sądu apelacyjnego może być wyrażony tylko pod warunkiem, że dodatkowe zajęcie będzie przeszkadzać w pełnieniu przez komornika obowiązków albo będzie uchybiać powadze wykonywanego zawodu. Jeśli przesłanki takie nie zachodzą, sprzeciw nie będzie mógł być wyrażony. Problemem jest natomiast brak środka odwoławczego od decyzji prezesa sądu apelacyjnego, co jest sytuacją niedopuszczalną w obliczu kształtowania sfery praw i obowiązków funkcjonariusza publicznego. Dlatego też proponuje się, aby od decyzji prezesa odmawiającej zgody na dodatkowe zatrudnienie oraz od sprzeciwu wobec podjęcia dodatkowego zajęcia służyło komornikowi odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.

6) i 7) Proponowany zmiany mają na celu doprecyzowanie obecnych regulacji art. 34 pkt 5 i art. 39 ust. 1. Chodzi w nich o wyraźne zaznaczenie, że w zakres kosztów działalności egzekucyjnej mogą być wliczone tylko koszty „udokumentowane”, a nie jak to jest w stanie obecnym „inne” nienazwane koszty. Konsekwentnie zakłada się również, że na podstawie art. 39 ust. 1 należy się komornikowi zwrot tylko „udokumentowanych” wydatków gotówkowych. Komornik jest funkcjonariuszem publicznym - osobą zaufania publicznego i jego postępowanie zwłaszcza w zakresie finansów powinno być przejrzyste. Każda kwota pobrana i wydatkowana w egzekucji komorniczej musi być odzwierciedlona w dokumentach.

8) Propozycja zmiany w tym punkcie ma służyć zobowiązaniu komornika do precyzyjnego wskazywania czynności, która ma być finansowana z zaliczki. Konieczne jest też wskazanie, że komornik określa termin do którego zaliczka ma być wpłacona. Jest to istotne ponieważ brak zaliczki powoduje zaniechanie czynności.

9), 10), 11), 12), 13), 14) i 15) Propozycje zmian określone w punktach 9), 10), 11), 12),

13), 14) i 15) zawierają korektę wysokości opłat egzekucyjnych określonych procentowo pobieranych przez komornika sądowego za dokonanie czynności. Autorzy projektu pozostawiają procentowe ustalenie opłat egzekucyjnych, jednakże wprowadzają jasno określone granice tych opłat, dodatkowo je zmniejszając celem ich dostosowania do realiów gospodarczych i finansowych. Zapisanie granic procentowych "do 10%", czy "do 5%" ma znaczenie również w kontekście stanowiska Trybunału Konstytucyjnego (dalej: TK) w zakresie obowiązków komorników co do badania ich nakładu pracy. W jednym z najnowszych orzeczeń, na tle miarkowania opłat, TK stwierdził, że już komornik powinien ustalić właściwą, odpowiednią do jego nakładu pracy opłatę. Oznacza to, że np. 12% jest granicą maksymalną, ale może być mniej. Niniejszy projekt *explicite* stanowisko to przenosi na grunt ustawy, co ma charakter porządkujący i prospołeczny - w istocie wskazując stronom postępowań na zakres obowiązków komornika. Jeżeli opłaty będą do ... %, komornik zawsze będzie musiał pamiętać, że jego "stawka" ma tylko maksymalne granice. Faktyczny zaś jej wymiar zależy od podlegającego, *ad casum*, kontroli sądu nakładu pracy (kontrola w zakresie wniosku o miarkowanie).

Dodatkowo, odnośnie zmian w art. 49 ust. 2 projekt w opisanym wyżej duchu realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 r., sygn. akt P 13/11.

16) Proponuje się, aby w art. 67 u.k.s.e. nałożyć obowiązek na Krajową Radę Komorniczą niezwłocznego przedłożenia Ministrowi Sprawiedliwości swoich uchwał, uchwał i protokołów Krajowego Zjazdu Komorników, walnych zgromadzeń izb komorniczych oraz uchwał izb komorniczych, a także własnych sprawozdań rocznych wraz z bilansem, w terminie dwóch tygodni od dnia ich otrzymania lub sporządzenia. Uzasadnione wydaje się bowiem stwierdzenie, iż w przypadku braku obowiązku przedkładania Ministrowi Sprawiedliwości przez Krajową Radę Komorniczą wszystkich swoich uchwał, co również odnosi się do poszczególnych rad izb komorniczych, nadzór zwierzchni Ministra nad samorządem komorniczym jest dalece iluzoryczny i nie spełnia swych funkcji. Jak podkreśla TK w wyroku z dnia 1 grudnia 2009 r., K 4/08, OTK-A 2009, nr 11, poz. 162, należy odróżnić zwierzchni nadzór Ministra Sprawiedliwości nad funkcjonariuszami publicznymi lub osobami korzystającymi z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym od nadzoru nad samorządami zawodowymi adwokatów i radców prawnych. Nadzór tego rodzaju już w założeniu posiada szerszy zakres przedmiotowy i przyznaje podmiotowi nadzorującemu większe możliwości działania. Pomimo obecnie

przysługującego prawa Ministrowi Sprawiedliwości do zażądania w razie potrzeby od Prezesa Krajowej Rady Komorniczej i rad izb komorniczych również innych dokumentów, a więc i innych uchwał, słusznym jest wyraźne uregulowanie kwestii obowiązku przedkładania przez Krajową Radę Komorniczą, jak i rady izb komorniczych wszystkich podejmowanych przez nie uchwał w terminie, który stwarzałby realną możliwość zwrócenia się przez Ministra Sprawiedliwości do Sądu Najwyższego z wnioskiem o uchylenie uchwały sprzecznej z prawem (zgodnie z procedurą określoną w art. 68 u.k.s.e.).

17) Zgodnie z art. 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Samorząd zawodu zaufania publicznego wykonuje zadania powierzone przez ustawodawcę w ramach konstytucyjnych funkcji - reprezentowania osób wykonujących zawód oraz sprawowania pieczy. Art. 17 Konstytucji przewiduje tworzenie samorządów zawodowych osób wykonujących zawody zaufania publicznego i wartość, jaką jest zaufanie publiczne niezbędne przy ich wykonywaniu, zyskuje także rangę wartości konstytucyjnej. Niewątpliwie unormowanie art. 17 ust. 1 Konstytucji upoważnia samorządy zawodów zaufania publicznego do sprawowania pieczy nad należyтым wykonywaniem tych zawodów. Ma być ona sprawowana - z wyraźnego nakazu ustawodawcy w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Sformułowanie to, po pierwsze, precyzuje cel i granice sprawowanej pieczy nad wykonywaniem zawodów. Cel ten to przestrzeganie właściwej jakości - w sensie merytorycznym i prawnym - czynności składających się na wykonywanie zawodów. Kolejno sformułowanie art. 17 ust. 1 wyznacza ramy i ukierunkowanie sprawowanej pieczy które determinuje interes publiczny. Sprawowana piecza służyć powinna - mocą postanowienia konstytucyjnego - ochronie tego interesu. Każde działanie samorządu zawodowego w zakresie sprawowania pieczy podlega zatem konstytucyjnie ukierunkowanej ocenie, dokonywanej z punktu widzenia interesu publicznego i nakierowania na jego ochronę.

Nie sposób wobec wyżej wskazanej argumentacji znaleźć uzasadnienie dla określonego w art. 85 ust. 1 pkt 14 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji zakresu działania Krajowej Rady Komorniczej, polegającego na prowadzeniu działalności gospodarczej, co więcej - w odniesieniu do pozostałych zawodów prawniczych i ich samorządów ustawodawca nie przewidział możliwości prowadzenia działalności

gospodarczej. Nie jest to bowiem cel który byłby zgodny z ideą samorządności określoną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dlatego też projekt proponuje uchylenie wyżej wskazanego przepisu. Należy przy tym z całą mocą podkreślić, że na tle art. 17 ust. 1 Konstytucji swoboda wkraczania przez ustawodawcę w sfery związane z realizacją zadań samorządu zawodowego nie jest więc nieograniczona, ale wymaga w szczególności zachowania uprawnień samorządu niezbędnych dla realizacji ustanowionej przez Konstytucję powinności sprawowania pieczy nad należytym wykonywaniem zawodu zaufania publicznego.

Projekt nie spowoduje negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 17 lipca 2013 r.

BAS-WAPEiM-1772/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Lidia Staroń)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie szeregu zmian w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 1544). Po pierwsze, projekt w istotnym zakresie dotyczy wysokości opłat za czynności dokonywane przez komornika, precyzując i ogólnie obniżając maksymalny poziom opłat. Po drugie, projekt zawiera rozwiązania dotyczące kosztów działalności egzekucyjnej komornika, zwrotu wydatków poniesionych w toku egzekucji oraz możliwości żądania zaliczki na pokrycie wydatków. Po trzecie, projekt przewiduje wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących sytuacji komornika i przysługujących mu środków prawnych służących ochronie jego uprawnień (zasad przeniesienia do innego rewiru, możliwości wniesienia odwołania od rozstrzygnięć w przedmiocie zawieszenia komornika oraz braku zgody na dodatkowe zatrudnienie). Po czwarte, projekt dotyczy również sytuacji Krajowej Rady Komorniczej, zmierzając do poszerzenia jej obowiązków informacyjnych w stosunku do Ministra Sprawiedliwości, a także likwidując możliwość prowadzenia przez nią działalności gospodarczej. W końcu projekt zawiera postanowienia dotyczące zasad użycia pieczęci przez komornika i jego zastępcę.

Projekt ma wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

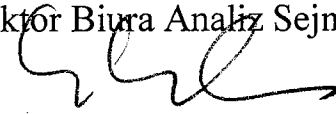
3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 17 lipca 2013 r.

BAS-WAPEiM-1773/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**Opinia prawna**

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Lidia Staroń) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu

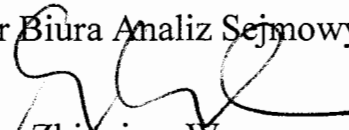
Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie szeregu zmian w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 1544). Po pierwsze, projekt w istotnym zakresie dotyczy wysokości opłat za czynności dokonywane przez komornika, precyzując i ogólnie obniżając maksymalny poziom opłat. Po drugie, projekt zawiera rozwiązania dotyczące kosztów działalności egzekucyjnej komornika, zwrotu wydatków poniesionych w toku egzekucji oraz możliwości żądania zaliczki na pokrycie wydatków. Po trzecie, projekt przewiduje wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących sytuacji komornika i przysługujących mu środków prawnych służących ochronie jego uprawnień (zasad przeniesienia do innego rewiru, możliwości wniesienia odwołania od rozstrzygnięć w przedmiocie zawieszenia komornika oraz braku zgody na dodatkowe zatrudnienie). Po czwarte, projekt dotyczy również sytuacji Krajowej Rady Komorniczej, zmierzając do poszerzenia jej obowiązków informacyjnych w stosunku do Ministra Sprawiedliwości, a także likwidując możliwość prowadzenia przez nią działalności gospodarczej. W końcu projekt zawiera postanowienia dotyczące zasad użycia pieczęci przez komornika i jego zastępcę.

Projekt ma wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prawo Unii Europejskiej nie obejmuje przedmiotu projektu ustawy.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

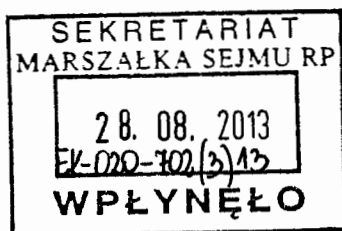
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Poseł na Sejm RP

Warszawa, dnia 20 sierpnia 2013 r.

Lidia Staroń

Szanowna Pani

Ewa Kopacz

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 36 ust. 1a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu wnioskodawców zgłaszam autopoprawkę do projektu ustawy:

- o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji zgłoszonego przy piśmie z dnia 26 czerwca 2013 r.

Z poważaniem

Lidia Staroń

Lidia Staroń Poseł na Sejm RP

Autopoprawka

do projektu ustawy

o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji zgłoszonego przy piśmie z dnia 26 czerwca 2013 r.

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji:

1. W art. 1 dotychczasowy pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zastępca komornika używa pieczęci urzędowej zastępowanego komornika oraz własnej pieczęci imiennej, czyniąc przy swoim podpisie wzmiankę o tym, że działa w zastępstwie.”;

2. W art. 1 dotychczasowy pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) w art. 21 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Od decyzji prezesa sądu apelacyjnego lub uchwały rady izby komorniczej odmawiającej zgody na dodatkowe zatrudnienie oraz od sprzeciwu wobec podjęcia dodatkowego zajęcia służy komornikowi w terminie 14 dni odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Przepisy ust. 1-3 oraz zdanie pierwsze niniejszego ustępu stosuje się odpowiednio do aplikantów i asesorów komorniczych.”;

3. W art. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) w art. 31i

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, z tym, że:

– wynagrodzenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu konkursowego nie może przekroczyć 100% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie egzaminu konkursowego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”,

– wynagrodzenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu komorniczego nie może przekroczyć 120% przeciętnego wynagrodzenia,

– wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu konkursowego nie może przekroczyć 50% przeciętnego wynagrodzenia,

– wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie egzaminu komorniczego nie może przekroczyć 100% przeciętnego wynagrodzenia,

a także tryb jego wypłacania, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz mając na uwadze dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac komisji egzaminacyjnej;”,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu egzaminacyjnego, mając na względzie, że wynagrodzenie z tego tytułu nie powinno przekraczać 90% przeciętnego wynagrodzenia, a także tryb jego wypłacania, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz mając na uwadze dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac zespołu egzaminacyjnego;”,

c) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz to, że wynagrodzenie z tego tytułu nie powinno przekraczać 100% przeciętnego wynagrodzenia, a także tryb jego wypłacania, mając na uwadze, że dokonanie wypłaty tego wynagrodzenia następuje po złożeniu przez przewodniczącego protokołu z prac komisji odwoławczej.”;

4. W art. 1 dotychczasowe punkty 6 i 7 oznacza się odpowiednio jako pkt 7 i 8.

7. W art. 1 dotychczasowy pkt 8 oznacza się jako pkt 9 i otrzymuje on brzmienie:

„9) art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 39, komornik może żądać zaliczki od strony lub innego uczestnika postępowania, który wniósł o dokonanie czynności, uzależniając czynność od jej uiszczenia. Żądanie zaliczki powinno wskazywać precyzyjnie tę czynność, wysokość zaliczki i termin jej uiszczenia, jak również pouczenie o skutkach niewykonania żądania.”;

8. W art. 1 dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

„10) w art. 45 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia pieniężnego komornikowi przysługuje opłata w wysokości do 2% wartości roszczenia, które podlega zabezpieczeniu, nie mniejsza jednak niż 3% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego i nie wyższa niż pięciokrotność tego wynagrodzenia. Opłatę tę uiszcza uprawniony, składając wniosek o wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, a jeżeli nie uiszczy jej wraz z wnioskiem, komornik może wezwać uprawnionego do jej uiszczenia w terminie 7 dni. W przypadku wezwania, do czasu uiszczenia opłaty komornik nie wykonuje postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia.”;

9. W art. 1 dotychczasowy pkt 9 oznacza się jako pkt 11 i otrzymuje on następujące brzmienie:

„11) w art. 49:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 10% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dwudziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego, jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego otrzymywanego przez dłużnika na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 5% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.”;

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W przypadku wpłaty całości lub części egzekwowanego roszczenia bezpośrednio komornikowi lub na rachunek jego kancelarii w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty doręczenia zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, opłata stosunkowa wynosi do 2% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia.”;

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciel oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik może pobrać od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 2% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręzeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik może pobrać od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Dłużnik może złożyć do komornika wniosek o uchylenie postanowienia, o którym mowa w ust. 3, a w przypadku pobrania opłaty przez komornika jej zwrotu, jeżeli przedstawi orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności albo inne orzeczenie uchylające orzeczenie objęte tytułem wykonawczym, lub zmieniające je w taki sposób, że nie nadaje się do wykonania, wstrzymujące jego wykonanie, albo stwierdzające utratę jego mocy – z przyczyn innych niż spełnienie przez dłużnika świadczenia, a którego nie był on w stanie przedstawić, odpowiednio przed pobraniem opłaty przez komornika albo zanim doszło do umorzenia postępowania. Z wnioskiem o zwrot opłaty można wystąpić w okresie 3 lat od jego pobrania.”;

10. W art. 1 dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. Za egzekucję odebrania rzeczy komornik pobiera opłatę stałą w wysokości 1% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za każdą odebraną rzecz, jednak nie mniej 10% i nie więcej niż 50% tego wynagrodzenia.”;

11. W art. 1 dotychczasowy pkt 10 oznacza się jako pkt 13 i otrzymuje on następujące brzmienie:

„13) w art. 51 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłata stała wynosi 15% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za:

1) wprowadzenie w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej rzeczy lub osób; w przypadku przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych opłatę pobiera się od każdej izby składającej się na pomieszczenie przedsiębiorstwa;

2) wprowadzenie zarządcy w zarząd nieruchomości lub przedsiębiorstwa oraz za wprowadzenie dozorczy w dozór nieruchomości.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie

„2. Opłata stała wynosi 10% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za egzekucję opróżnienia lokalu i nie może być wyższa niż dwukrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Przy opróżnianiu lokali mieszkalnych nie pobiera się odrębnej opłaty od pomieszczeń stanowiących: przedpokoje, alkowy, korytarze, werandy, łazienki, spiżarnie, loggie i podobnych.”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Opłata, o której mowa w ust. 1 i 3, nie może być wyższa niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.”;

12. W art. 1 dotychczasowy pkt 11 oznacza się jako pkt 14 i otrzymuje następujące brzmienie:

„14) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. Za dokonanie spisu inwentarza albo innego spisu majątku pobiera się stałą opłatę w wysokości 5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za każdą rozpoczętą godzinę, przy czym opłata nie może być wyższa niż 100% tego wynagrodzenia.”;

13. W art. 1 dotychczasowe punkty 12, 13, 14, 15, 16 i 17 oznacza się odpowiednio jako pkt 15, 16, 17, 18, 19 i 20.

Uzasadnienie

Na skutek uwag Ministerstwa Sprawiedliwości, jak również stwierdzonych uchybień zdecydowano się na wprowadzenie pewnych zmian do zgłoszonego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

W art. 4 w ust. 2 ustawy dokonano niewielkiej poprawki zgodnie z sugestią Ministerstwa Sprawiedliwości. W stanowisku Ministerstwa wskazano, że brak wymogu

wskazania przez zastępcę komornika, że działa on w zastępstwie komornika, nie gwarantuje transparentności postępowania. Przychylając się do tej sugestii w poprawionej wersji omawianego ustępu wskazano, że zastępca powinien zamieścić wzmiankę, że działa w zastępstwie komornika (niezależnie od posługiwania się własną pieczęcią imienną i pieczęcią zastępowanego komornika).

W odniesieniu do art. 21 ust. 4 ustawy o komornikach uwzględniono uwagi zgłoszone przez Ministerstwo Sprawiedliwości wprowadzając tryb odwoławczy również od uchwały rady izby komorniczej odmawiających zgody na dodatkowe zatrudnienie komornika. Analogiczny tryb odwoławczy – zarówno od uchwał rady izby, jak i decyzji prezesa sądu apelacyjnego - powinien przysługiwać także aplikantom i asesorum komorniczym.

W propozycji zmiany w art. 31i zawarto korektę górnych progów wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnych i zespołu egzaminacyjnego uwzględniając w szczególności okoliczność, że osoby te niezależnie od pracy w komisji egzaminacyjnej lub zespole egzaminacyjnym otrzymują wynagrodzenia z tytułu wykonywanych funkcji lub wykonywanego zawodu.

W odniesieniu do zmiany art. 40 ustawy o komornikach uwzględniono sugestie Ministerstwa Sprawiedliwości uzupełniając regulację dotyczącą żądania przez komornika zapłaty zaliczki na pokrycie wydatków o wymóg wskazania przez komornika w żądaniu także wysokości zaliczki oraz pouczenia o skutkach niewykonania żądania.

Zmiany w art. 45 ustawy mają dwojaki charakter. Z jednej strony mają charakter porządkujący, gdyż zastępuje się nazewnictwo stron właściwe dla postępowania egzekucyjnego terminologią stosowaną w kodeksie postępowania cywilnego dla oznaczenia uczestników postępowania zabezpieczającego (stąd zamiast: „wierzyciel” – „uprawniony”). Z drugiej strony zmiany mają charakter merytoryczny i zmierzają do odstąpienia od sztywnego określenia wysokości opłaty na poziomie 2% wartości roszczenia. Ustalenie granicy procentowej "do 2%" ma związek ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego w zakresie obowiązków komorników badania ich nakładu pracy. Zmiana ta jest poza tym spójna z analogicznym określeniem jedynie górnych pułapów opłat w przypadku egzekucji świadczeń pieniężnych. Ponadto zgodnie z filozofią proponowanej nowelizacji ustawy – sprowadzającą się do wprowadzenia różnych form konkurencji pomiędzy komornikami – postuluje się fakultatywność uiszczania zaliczek w postępowaniu zabezpieczającym. To znaczy taki obowiązek będzie ciążył na uprawnionym, o ile zostanie on do tego wezwany przez komornika.

Zmiany w art. 49 ustawy o komornikach sądowych mają stosunkowo szeroki zakres. W ust. 1 uwzględniono propozycje przedstawione przez Ministerstwo Sprawiedliwości dotyczące zrównania osób otrzymujących świadczenia z ubezpieczenia społecznego z osobami otrzymującymi zbliżone w swym charakterze świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego. Dotyczy to osób objętych zaopatrzeniem emerytalnym żołnierzy i

funkcjonariuszy służb mundurowych oraz ich rodzin, którzy nie otrzymują świadczeń emerytalnych z ubezpieczenia społecznego i w przypadku, gdyby nie zostali objęci omawianym przepisem, niższa opłata w stawce 5% egzekwowanego roszczenia nie miałyby do nich zastosowania, co należałoby ocenić negatywnie z punktu widzenia konstytucyjnej zasady równości.

W ust. 1 w art. 49 zdecydowano się również na obniżenie górnej granicy wynagrodzenia pobieranego w przypadku egzekucji świadczeń pieniężnych uznając, że dwudziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia (a więc przeszło 70.000 złotych) stanowi kwotę wystarczająco wysoką. Również w stanowisku Ministerstwa Sprawiedliwości podano w wątpliwość zasadność istnienia górnego progu na poziomie aż 30-krotności przeciętnej płacy. Odnosząc się jeszcze do pierwotnej wersji nowelizacji ust. 1 wskazano, że *„z całą pewnością jednorazowa opłata egzekucyjna w wysokości odpowiadającej 30-krotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (...) musi skłaniać do rozważań o ratio legis słuszności takiego rozwiązania”*.

W przypadku ust. 1b art. 49 ustawy o komornikach również przychyłono się do propozycji Ministerstwa. Zwrot „od wszczęcia egzekucji” zastąpiono sformułowaniem „od daty doręczenia zawiadomienia o wszczęciu egzekucji”. Zmiana jest istotna z punktu widzenia interesów dłużników. Przyjęcie bowiem, że początkiem terminu 14-dniowego do dobrowolnej wpłaty kwoty objętej roszczeniem wierzyciela jest podjęcie czynności przez komornika na skutek wniosku wierzyciela, to w wielu przypadkach dłużnik byłby pozbawiony możliwości skorzystania z dobrodziejstwa tego przepisu, a przewidującego (w projektowanym brzmieniu) istotne obniżenie opłaty egzekucyjnej. Dłużnik byłby pozbawiony takiej możliwości, gdyby dowiedział się o wszczęciu egzekucji już po upływie 14 dni od wszczęcia egzekucji (w rozumieniu podjęcia czynności przez komornika). Jeżeli natomiast termin 14 dni będzie liczony od doręczenia zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, to dłużnik zawsze będzie miał możliwość skorzystania z rozwiązania przewidzianego w projektowanym przepisie i tym samym zmniejszenia kosztów egzekucji, które docelowo obciążają właśnie jego.

W ust. 1b art. 49 ustawy o komornikach zdecydowano się też na obniżenie opłaty stosunkowej z 3% do 2% egzekwowanego roszczenia uznając, że przy niewielkim nakładzie pracy komornika ograniczającym się w praktyce jedynie do wszczęcia egzekucji, opłata w takiej wysokości będzie wystarczająca, a zarazem będzie stanowiła skuteczny bodziec dla dłużników chcących uniknąć wysokich kosztów egzekucji.

Istotne znaczenie mają propozycje zmian w ust. 2 art. 49 ustawy o komornikach. Uwzględniono tu z jednej strony wskazówki wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 13/11, który uznał za niezgodny z Konstytucją art. 49 ust. 2 w zakresie, w jakim w każdym przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa przewidywał pobieranie opłaty stosunkowej w wysokości nie niższej niż 1/10 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Z drugiej zaś – wskazania Ministerstwa Sprawiedliwości co do kręgu

przypadków, w których pobieranie choćby najmniejszej opłaty egzekucyjnej od dłużnika należałoby uznać za niesprawiedliwe. W pierwotnej wersji projektu uznano, że takim przypadkiem jest wydanie orzeczenia pozbawiającego tytuł wykonawczy wykonalności z powodu innego niż spełnienie świadczenia, a którego to orzeczenia dłużnik nie mógł przedstawić w trakcie postępowania egzekucyjnego. Ministerstwo wskazało jednak, że nie wyczerpuje to wszystkich możliwych przypadków. Wskazano więc na potrzebę wprowadzenia podobnego rozwiązania gdy idzie o: wyroki zaopatrzone w klauzulę natychmiastowej wykonalności uchylone następnie lub zmienione, nakazy zapłaty zmienione w wyrokach wydanych na skutek wniesienia zarzutów, nakazy zapłaty w postępowaniu upominawczym, które utraciły moc na skutek wniesienia sprzeciwu (np. w związku z przywróceniem terminu), różne przypadki wstrzymania wykonania orzeczenia podlegającego egzekucji, wyroki wydane na skutek wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego. Dlatego też zmieniono częściowo projekt zmiany tego artykułu uwzględniając również te inne przypadki uzasadniające nieobciążanie dłużnika opłatą egzekucyjną. Za radą Ministerstwa Sprawiedliwości uporządkowano przy tym terminologię, wskazując ściśle tryb ubiegania się przez dłużnika o uchylenie postanowienia w przedmiocie kosztów (wniosek do komornika) w wyżej wskazanych przypadkach.

Zmiany w art. 50 ustawy dotyczącym egzekucji odebrania rzeczy mają na celu dostosowanie wysokości opłaty do rzeczywistego nakładu pracy komornika. Obecnie za czynność odebrania rzeczy pobiera się opłatę wyższą, aniżeli za opróżnienie jednej izby w nieruchomości, co jest sytuacją absurdalną. Obecnie nie ma przy tym znaczenia zarówno wartość rzeczy ruchomej, jak również ich ilość. W każdym bowiem przypadku pobierana jest opłata i to w wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia. W praktyce może to oznaczać, że wysokość opłaty egzekucyjnej będzie znacznie przekraczać samą wartość rzeczy podlegającej odebraniu, co mogłoby już nosić znamiona nieuzasadnionej represji wobec dłużnika (swego rodzaju dotkliwej kary). Dlatego proponuje się zmianę polegającą na zróżnicowaniu wysokości opłaty zależnie od ilości rzeczy ruchomych podlegających odebraniu. Zmiana ta uwzględnia także fakt, że rzeczy ruchome co do zasady przedstawiają mniejszą wartość aniżeli nieruchomości. Dlatego też opłata egzekucyjna również powinna być odpowiednio niższa w stopniu, jaki możliwie będzie odpowiadał tej różnicy.

Postuluje się dalej idące zmiany w treści art. 51 ustawy, aniżeli zaproponowane w pierwotnym przedłożeniu. Opłata stała w wysokości 40% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za wprowadzenie w posiadania nieruchomości, pobierana w praktyce od każdej izby, wydaje się niewspółmiernie wysoka. Górne ograniczenie wysokości opłaty do wysokości 10-krotności przeciętnego wynagrodzenia jest rozwiązaniem słusznym, ale niewystarczającym szczególnie w przypadku, gdy postępowaniem egzekucyjnym dotknięte są osoby korzystające z lokalu mieszkalnego. W przypadku takich osób koszty egzekucji osiągają niejednokrotnie kwotę rzędu 10-12 tysięcy złotych. Opłata w takiej wysokości nosi znamiona nieuzasadnionej represji w stosunku do dłużnika, który mógł się znaleźć w trudnej sytuacji niezależnie od swojej woli. Dlatego opłata w wysokości 10% przeciętnego

wynagrodzenia miesięcznego wydaje się racjonalna. W trosce o ograniczenie negatywnych skutków finansowych dla osób eksmitowanych z lokali mieszkalnych proponuje się również ograniczenie wysokości opłaty do wysokości 2-krotności przeciętnego wynagrodzenia. Również ogólna stawka w kwocie 15% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego jest – jak się wydaje – wystarczająca jeśli wziąć pod uwagę, że znaczna część kosztów tej egzekucji jest pokrywana z wydatków gotówkowych (np. transport specjalistyczny).

Zmiana wysokości opłaty określonej w art. 53 ustawy za sporządzenie spisu inwentarza i innego spisu majątku i ustalenie jej na poziomie 5% jest uzasadniona niewielkim nakładem pracy i czysto technicznym charakterem czynności nie wymagającej szczególnego nakładu pracy. Ustalenie wysokości opłaty na takim poziomie jest spójne z postulowanym ustaleniem opłaty egzekucyjnej na poziomie 5% w przypadku, gdy egzekucja jest prowadzona ze świadczeń otrzymywanych periodycznie (wynagrodzenia za pracę, emerytury), w przypadku których komornik podejmuje tylko proste techniczne czynności.

Warszawa, 6 września 2013 r.

BAS-WAPEiM-2195/13

EK - 020 - 702(3) / 13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Lidia Staroń) w wersji uwzględniającej autopoprawkę

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie szeregu zmian w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 1544). Nowelizacja dotyczy: wysokości opłat za czynności dokonywane przez komornika; kosztów działalności egzekucyjnej komornika, zwrotu wydatków poniesionych w toku egzekucji oraz możliwości żądania zaliczki na pokrycie wydatków, uprawnień komornika i przysługujących mu środków prawnych służących ochronie jego uprawnień (zasad przeniesienia do innego rewiru, możliwości wniesienia odwołania od rozstrzygnięć w przedmiocie zawieszenia komornika oraz braku zgody na dodatkowe zatrudnienie); Krajowej Rady Komorniczej, zmierzając do poszerzenia jej obowiązków informacyjnych w stosunku do Ministra Sprawiedliwości, a także likwidując możliwość prowadzenia przez nią działalności gospodarczej; zasad użycia pieczęci przez zastępcę komornika oraz wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej.

Projekt ma wejść w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje materii stanowiącej przedmiot projektu ustawy.

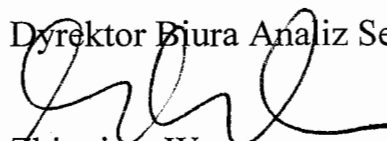
3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, w wersji uwzględniającej autopoprawkę, nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 6 września 2013 r.

BAS-WAPEiM-2196/13

EK-020-702(3)/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**Opinia prawna**

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Lidia Staroń), w wersji uwzględniającej autopoprawkę, jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie szeregu zmian w ustawie o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 1544). Nowelizacja dotyczy: wysokości opłat za czynności dokonywane przez komornika; kosztów działalności egzekucyjnej komornika, zwrotu wydatków poniesionych w toku egzekucji oraz możliwości żądania zaliczki na pokrycie wydatków, uprawnień komornika i przysługujących mu środków prawnych służących ochronie jego uprawnień (zasad przeniesienia do innego rewiru, możliwości wniesienia odwołania od rozstrzygnięć w przedmiocie zawieszenia komornika oraz braku zgody na dodatkowe zatrudnienie); Krajowej Rady Komorniczej, zmierzając do poszerzenia jej obowiązków informacyjnych w stosunku do Ministra Sprawiedliwości, a także likwidując możliwość prowadzenia przez nią działalności gospodarczej; zasad użycia pieczęci przez zastępcę komornika oraz wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej.

Prawo Unii Europejskiej nie obejmuje przedmiotu projektu ustawy.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, w wersji uwzględniającej autopoprawkę, **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

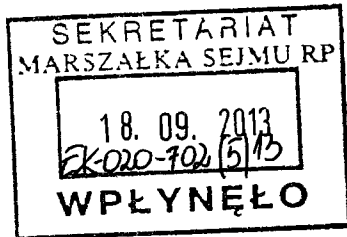
Zbigniew Wrona

Lidia Staroń

Warszawa, dnia 17 września 2013 r.

Posel na Sejm RP

Reprezentant wnioskodawców
projektu ustawy o komornikach
sądowych i egzekucji

**Szanowna Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu RP**

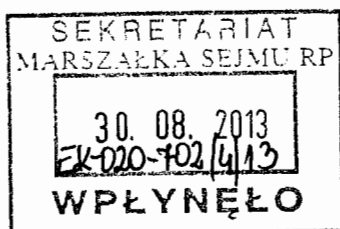
Jako reprezentant wnioskodawców poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (projekt złożony w dniu 3 lipca 2013 r.), w uzupełnieniu autopoprawki złożonej w dniu 28 sierpnia 2013 r. wskazuję, iż przedmiot wskazanej autopoprawki nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Lidia Staroń

Cezary Grabarczyk
Poseł na Sejm RP

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2013 r.

**Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

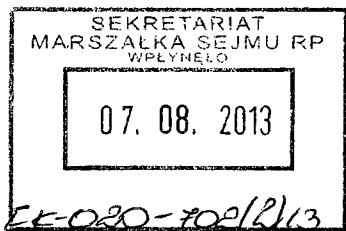
Szanowna Pani Marszałek,

Niniejszym wycofuję poparcie dla projektu ustawy **o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji**, złożonego przez grupę posłów w dniu 3 lipca 2013 r.

Z poważaniem

Cezary Tomczyk
Poseł na Sejm RP

Warszawa, dnia 7 sierpnia 2013 r.

**Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowna Pani Marszałek,

Wycofuję poparcie dla projektu ustawy **o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji**, złożonego przez grupę posłów w dniu 3 lipca 2013 r.

Z poważaniem

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa - Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 - e-mail: kirp@kirp.pl - NIP: 526-10-43-011

L.dz. 4536 /OBSiL/2013

Warszawa, dnia 18 września 2013 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 23.09.2013r

Szanowny Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Miś! Witam!

W nawiązaniu do przesłanego przy piśmie GMS-WP-173-238/13 z dnia 26 lipca 2013 r. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, w załączeniu przesyłam opinię do przedmiotowego projektu sporządzoną w Ośrodku Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych.

D. Sałajewski

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Dariusz Sałajewski

Warszawa, 9 września 2013 roku

Paweł Biezuński

Radca prawny

OPINIA

**sporządzona na zlecenie Krajowej Rady Radców Prawnych - Ośrodka Badań,
Studiów i Legislacji do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy
o komornikach sądowych i egzekucji.**

I. Uwagi wstępne.

W dniu 3 lipca 2013 roku do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej został skierowany projekt ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, sporządzony przez posłowa z klubu parlamentarnego Platformy Obywatelskiej (dalej jako "**Projekt**"). Na dzień sporządzenia niniejszej opinii Projektowi nie został nadany numer druku sejmowego. Do Projektu załączono prawie sześćostronicowe uzasadnienie (dalej jako "**Uzasadnienie**"). Projekt wprowadza szereg istotnych zmian w treści ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jednolity Dz. U. 2011, nr 231, poz. 1376 ze zmianami, dalej jako "**Ustawa**"). Proponowane zmiany sprowadzają się w znacznej mierze do znacznego obniżenia niektórych opłat egzekucyjnych, jak również określenia na nowo sposobu ustalania przez komornika opłaty stosunkowej. Nadto reguluje zasady posługiwania się pieczęcią przez komornika sądowego i jego zastępcę, możliwości i trybu zaskarżenia decyzji Ministra Sprawiedliwości o zawieszeniu komornika sądowego, trybu przeniesienia komornika sądowego do innego rewiru, możliwości zaskarżenia decyzji o odmowie udzielenia zgody na dodatkowe zatrudnienie komornika sądowego lub sprzeciwu co do podjęcia dodatkowego zatrudnienia, obowiązku przedkładania uchwał organów samorządu komorników sądowych Ministrowi Sprawiedliwości oraz dopuszczalności prowadzenia działalności gospodarczej przez Krajową Radę Komorniczą. Projekt ma również na celu realizację wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 roku, P 13/11, OTK - A 2012, nr 6, poz. 67).

II. Zakres proponowanych zmian.

Projekt zakłada dodanie, skreślenie lub zmianę szeregu przepisów Ustawy. Treść Ustawy, w zakresie projektowanych zmian, prezentuje się następująco:

- a) **art. 4 ust. 1:** *Komornik używa okrągłej pieczęci urzędowej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej, wskazującej w otoku pełnioną funkcję, sąd rejonowy, przy którym działa, siedzibę kancelarii oraz oznaczony cyfrą rzymską numer porządkowy stanowiska. Komornik używa nadto pieczęci imiennej.*
- b) **art. 4 ust. 2:** *Zastępca komornika używa pieczęci urzędowej zastępowanego komornika oraz własnej pieczęci imiennej.*
- c) **art. 15 ust. 2a:** *Na postanowienie Ministra Sprawiedliwości o zawieszeniu komornika w czynnościach przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Do rozpoznania zażalenia stosuje się właściwe przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.). Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.*
- d) **art. 15b:** *skreślony.*
- e) **art. 15c:** *Minister Sprawiedliwości może przenieść komornika na jego wniosek, na stanowisko do innego rewiru, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności, o których mowa w art. 2, lub uzasadniony interes komornika.*
- f) **art. 21 ust. 4:** *Od decyzji prezesa odmawiającej zgody na dodatkowe zatrudnienie oraz od sprzeciwu wobec podjęcia dodatkowego zajęcia służy komornikowi w terminie 14 dni odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Przepisy ust. 1 - 3 stosuje się odpowiednio do aplikantów i asesorów komorniczych.*
- g) **art. 34 pkt 5:** *inne udokumentowane koszty niezbędne do wykonywania czynności egzekucyjnych oraz czynności przewidziane przepisami ustawy, jeżeli nie są pokrywane w trybie określonym w art. 39.*
- h) **art. 39 ust. 1:** *Komornikowi należy się zwrot udokumentowanych wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji tylko w zakresie określonym ustawą.*

- i) **art. 40 ust. 1:** *Na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 39, komornik może żądać zaliczki od strony lub innego uczestnika postępowania, który wniósł o dokonanie czynności, uzależniając czynność od jej uiszczenia. Żądanie zaliczki powinno wskazywać precyzyjnie tę czynność i termin uiszczenia zaliczki.*
- j) **art. 49 ust. 1:** *W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 10 % wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 5% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.*
- k) **art. 49 ust. 1b:** *W przypadku wpłaty całości lub części egzekwowanego roszczenia bezpośrednio komornikowi lub na rachunek jego kancelarii w terminie nie dłuższym niż 14 dni od wszczęcia egzekucji, opłata stosunkowa wynosi do 3 % wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia.*
- l) **art. 49 ust. 2:** *W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik może pobrać od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 2% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik może pobrać od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości do 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Dłużnik może zażądać uchylenia postanowienia, o którym mowa w ust. 3, a w przypadku pobrania opłaty przez komornika jej zwrotu, jeżeli przedstawi orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności z przyczyn innych niż spełnienie przez niego świadczenia, a którego nie był w stanie przedstawić, odpowiednio przed pobraniem opłaty przez komornika albo zanim doszło do umorzenia postępowania. Z wnioskiem o zwrot opłaty można wystąpić w okresie 3 lat od dnia jej pobrania.*
- m) **art. 51 ust. 4:** *Opłata, o której mowa w ust. 1 i 3, nie może być wyższa niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.*

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji

- n) **art. 53:** *Za dokonanie spisu inwentarza albo innego spisu majątku pobiera się stałą opłatę w wysokości 10 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za każdą rozpoczętą godzinę, przy czym opłata nie może być wyższa niż 100% tego wynagrodzenia.*
- o) **art. 54:** *Za wprowadzenie wierzyciela w posiadanie w przypadkach innych niż wymienione w art. 51 pobiera się opłatę stałą w wysokości 20 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, a w razie podjęcia egzekucji na skutek dalszych naruszeń posiadania, opłatę zwiększa się każdorazowo o dalsze 20%.*
- p) **art. 55:** *Za opieczętowanie lub zdjęcie pieczęci, bez dokonywania równoczesnego spisu, pobiera się opłatę stałą w wysokości 2 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego od każdej opieczętowanej izby lub innego pomieszczenia, przy czym suma opłat nie może być wyższa od 50% tego wynagrodzenia.*
- q) **art. 56:** *Za egzekucję inną niż wymieniona w art. 44-55 pobiera się opłatę stałą w wysokości 5 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za każdą rozpoczętą godzinę czynności egzekucyjnych, przy czym opłata nie może być wyższa od 100% tego wynagrodzenia.*
- r) **art. 57:** *Za wszystkie czynności z udziałem Policji, Żandarmerii Wojskowej, wojskowych organów porządkowych, Straży Granicznej i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego pobiera się opłatę stałą w wysokości 5 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o ile ich udział był konieczny.*
- s) **art. 67 ust. 2:** *Krajowa Rada Komornicza niezwłocznie przedkłada Ministrowi Sprawiedliwości swoje uchwały, uchwały i protokoły Krajowego Zjazdu Komorników, walnych zgromadzeń izb komorniczych oraz uchwały izb komorniczych, a także własne sprawozdanie roczne wraz z bilansem, w terminie dwóch tygodni od dnia ich otrzymania lub sporządzenia.*
- t) **art. 85 ust. 1 pkt 14:** *skreślony.*

Projekt zawiera przepis intertemporalny, zgodnie z którym opłaty egzekucyjne w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu ich zakończenia pobierane są według przepisów dotychczasowych (art. 2 Projektu). Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia (art. 3 Projektu).

III. Uwagi szczegółowe.

1. Zasady posługiwania się pieczęcią przez komornika sądowego i jego zastępcę.

- a) Prawo komornika do używania pieczęci z godłem Rzeczypospolitej Polskiej jest wyrazem statusu komornika sądowego jako funkcjonariusza publicznego. Wyrób oraz wymagania, jakie musi spełniać pieczęć urzędowa, określone są w ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2005 r. Nr 235, poz. 2000 z późn. zm., dalej jako "**Ustawa o godle, barwach i hymnie**") oraz rozporządzeniu z dnia 7 grudnia 1955 r. w sprawie tablic i pieczęci urzędowych (Dz. U. Nr 47, poz. 316 z późn. zm.). Komornik posługuje się pieczęcią z wizerunkiem orła na podstawie art. 2a pkt 6 in fine Ustawy o godle, barwach i hymnie, a nie jak zapisano w Uzasadnieniu - art. 2a pkt 13.
- b) Jak wynika z Uzasadnienia, głównym celem proponowanej zmiany jest chęć wyeliminowania problemu posługiwania się przez zastępcę komornika pieczęcią np. zawieszono czy odwołanego komornika prawomocnie skazanego za przestępstwo.
- c) Istota Projektu sprowadza się do zastąpienia w treści pieczęci urzędowej komornika sądowego jego imienia i nazwiska oznaczonym cyfrą rzymską numerem porządkowym. Dodatkowo, komornik miałby posługiwać się pieczęcią imienną. Przy czym Projekt nie określa ani treści pieczęci imiennej, ani sposobu nadawania numeru porządkowego. Nadto, Projekt powoduje wewnętrzną sprzeczność w treści Ustawy, bowiem zgodnie z art. 17 Ustawy *Komornik używa tytułu: "Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kancelaria Komornicza w" z dokładnym określeniem imienia i nazwiska oraz adresu kancelarii*. Bez zmiany treści przywołanego przepisu nie ma podstaw prawnych do zastąpienia imienia i nazwiska komornika bliżej niesprecyzowanym numerem porządkowym.
- d) Przyjęcie Projektu spowodowałoby nadto sprzeczność z art. 16 c Ustawy o godle, barwach i hymnie określającym treść pieczęci urzędowej: *Urzędową pieczęcią jest metalowa, tłoczona pieczęć okrągła zawierająca pośrodku wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, a w otoku napis odpowiadający nazwie podmiotu uprawnionego do używania urzędowej pieczęci*. Nazwę podmiotu, czyli w przypadku komornika sądowego jego tytuł zawodowy, określa właśnie przywołany wyżej art. 17 Ustawy.

- e) Wprowadzenie "oznaczonego cyfrą rzymską numeru porządkowego" może spowodować problemy wierzycieli, dłużników i innych uczestników postępowania z należytą identyfikacją komornika sądowego, zwłaszcza w rewirach, gdzie działa wielu komorników. Wydaje się, że zdecydowanie łatwiej jest zidentyfikować komornika po jego imieniu i nazwisku, niż po cyfrze. Szczegółowe określenie tytułu zawodowego komornika, dokonane w art. 17 Ustawy, miało właśnie na celu zapewnienie właściwej identyfikacji. Lakoniczne Uzasadnienie i brak precyzji w sformułowaniu projektowanego przepisu, zwłaszcza w kontekście art. 17 Ustawy oraz art. 16 c Ustawy o godle, barwach i hymnie nie pozwala na pozytywną ocenę proponowanych zmian.
- f) W dotychczasowym stanie prawnym zastępca komornika (którym może być asesor komorniczy lub inny komornik) posługuje się pieczęcią zastępowanego komornika, czyniąc przy swoim czytelnym podpisie wzmiankę o tym, że działa w zastępstwie (art. 4 ust. 2 Ustawy). Projekt "czytelny podpis" zastępuje "pieczęcią imienną" zastępcy. Nie ma uzasadnienia dla rezygnacji z adnotacji, iż posługujący się własną pieczęcią imienną zastępca działa właśnie "w zastępstwie" komornika, którego pieczęcią urzędową się posługuje. Informacja, iż daną czynność wykonuje zastępca komornika jest dla stron i innych uczestników postępowania (np. instytucji udzielających informacji na żądanie komornika) bardzo ważne. Rozwiązaniem tego problemu może być bądź uzupełnienie projektowanego przepisu o wymóg czynienia wyraźnej wzmianki "w zastępstwie", bądź ustawowe zdefiniowanie pieczęci imiennej zastępcy komornika (poprzez zawarcie w niej treści np. "w zastępstwie", "jako zastępca").

2. Zaskarżenie decyzji o zawieszeniu komornika sądowego.

- a) Z art. 15 ust. 2a Ustawy wynika, iż do rozpoznania zażalenia stosuje się właściwe przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm., dalej jako "k.p.k."). Wydaje się, iż użycie zwrotu "do rozpoznania zażalenia" zamiast "do zażalenia" uzasadnia tezę o odpowiednim stosowaniu jedynie tych przepisów k.p.k., które regulują tryb postępowania sądu odwoławczego przy rozpoznawaniu wniesionego zażalenia. Zastosowania nie znalazłyby natomiast przepisy o skutkach wniesienia zażalenia, a więc m. in. 462 § 1 zdanie pierwsze k.p.k. Powyższe oznacza, że postanowienie Ministra Sprawiedliwości (na marginesie należy podnieść, iż w kontekście systemowym

właściwsze byłoby użycie słowa "decyzja" zamiast "postanowienie") nie staje się natychmiast wykonalne, bo brak jest ku temu podstawy prawnej.

- b) Projekt przewiduje dodanie do art. 15 ust. 2a Ustawy, jako ostatniego, zdania "*Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia*". Jak wynika z Uzasadnienia, celem zmiany ma być wyjaśnienie wątpliwości co do zakresu stosowania przepisów kodeksu postępowania karnego do ustawy komorniczej. Przy czym najważniejszym stało się przesądzenie, że zażalenie zawieszono komornika sądowego nie ma wpływu na wykonanie postanowienia Ministra Sprawiedliwości.
- c) Projektodawcy niestety nie uzasadnili dlaczego w ich ocenie natychmiastowy skutek postanowienia Ministra Sprawiedliwości o zawieszeniu komornika sądowego jest "najważniejszy". Już sam fakt obowiązku albo możliwości (zawieszenie może być obligatoryjne lub fakultatywne) zawieszenia komornika sądowego przez Ministra Sprawiedliwości stanowi istotny wyłom w sformułowanej w Konstytucji zasady domniemania niewinności (art. 42 ust. 3 Konstytucji). Wyłom ten znacząco pogłębia proponowana w Projekcie zmiana art. 15 ust. 2a Ustawy, wprowadzająca natychmiastową wykonalność nieprawomocnej decyzji Ministra Sprawiedliwości. Projektodawcy nie biorą chyba pod uwagę możliwości uchylecia przez sąd decyzji Ministra Sprawiedliwości na skutek zażalenia komornika. W takim wypadku okazałoby się, że zawieszenie komornika było bezpodstawne. Należy przy tym podkreślić, że od daty zawieszenia komornika przez Ministra Sprawiedliwości do daty wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie może upłynąć wiele miesięcy (co potwierdza praktyka), niewykluczone zatem, iż "uniewinniony" komornik wystąpi z roszczeniem odszkodowawczym przeciwko Skarbowi Państwa za szkodę wywołaną długotrwałym, bezzasadnym zawieszeniem. Instytucja zawieszenia komornika sądowego w obecnym kształcie jest już instytucją wyjątkową. Dalsze rozszerzanie wyjątku nie znajduje uzasadnienia.

3. Przeniesienie komornika sądowego do innego rewiru.

- a) Projekt zakłada kompleksową zmianę zasad przenoszenia komornika sądowego do innego rewiru.
- b) Należy pozytywnie ocenić rezygnację z możliwości przeniesienia komornika sądowego przez Ministra Sprawiedliwości z urzędu, jedynie za zgodą komornika. Projekt zakłada, iż przeniesienie zawsze nastąpi na wniosek zainteresowanego. Nie uległy przy tym zmianie przesłanki, jakimi kierować powinien się Minister

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji

Sprawiedliwości, a więc zapewnienie prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności o których mowa w art. 2 Ustawy lub uzasadniony interes komornika.

- c) Wątpliwości budzi rezygnacja z obowiązku zasięgnięcia przez Ministra Sprawiedliwości opinii Krajowej Rady Komorniczej oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego. Opinia samorządu komorniczego stanowi w praktyce ważny element materiału dowodowego podlegającego ocenie przez Ministra Sprawiedliwości przy podejmowaniu decyzji o przeniesieniu.
- d) Wbrew intencjom twórców Projektu, proponowana zmiana nie wyłącza możliwości przeniesienia komornika na stanowisko zwolnione w innym rewirze zwolnione przez innego komornika.

4. Dodatkowe zajęcie lub zatrudnienie - środek zaskarżenia.

- a) Projekt umożliwia komornikowi sądowemu złożenie odwołania do Ministra Sprawiedliwości od decyzji prezesa sądu apelacyjnego o braku zgody na podjęcie dodatkowego zatrudnienia lub zgłoszenia przez niego sprzeciwu co do zamiaru podjęcia dodatkowego zajęcia.
- b) Akceptując treść projektowanego przepisu co do zasady, wskazać należy, iż realizuje on cel określony w Uzasadnieniu jedynie połowicznie. Podjęcie dodatkowego zatrudnienia warunkowane jest zgodą prezesa sądu apelacyjnego i rady izby komorniczej, przy czym jak wskazują w Uzasadnieniu sami projektodawcy - zgoda musi być udzielona z osobna przez dwa organy. Tak więc brak zgody przynajmniej jednego organu powoduje niemożność podjęcia przez komornika dodatkowego zatrudnienia. Nie ma racjonalnych przesłanek, aby możliwość odwołania ograniczać jedynie do braku zgody wyrażonej przez prezesa sądu apelacyjnego.

5. Koszty działalności komornika oraz wydatki w toku egzekucji.

- a) Opiniowane zmiany art. 34 pkt 5 i art. 39 ust. 1 Ustawy mają, w ocenie twórców Projektu, doprecyzować, że w zakres kosztów działalności egzekucyjnej mogą być wliczone jedynie koszty "udokumentowane". Komornikowi należy się przy tym zwrot jedynie "udokumentowanych" wydatków gotówkowych. Należy podzielić stanowisko projektodawców, iż z uwagi na status komornika sądowego, każda kwota pobrana i wydatkowana w toku egzekucji komorniczej musi być odzwierciedlona w dokumentach.

- b) Proponowana zmiana nie przyczyni się jednak do realizacji słusznego celu, jakim jest transparentność finansowa komornika sądowego. Uwadze projektodawców uszło Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2005 roku w sprawie określenia szczegółowych przepisów o biurowości i ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych (Dz. U. 2005, nr 266, poz. 2242, dalej jako "**Rozporządzenie o biurowości i ewidencji**"), które powyższy cel w pełni realizuje.
- c) Zmiany art. 34 pkt 5 i 39 ust. 1 Ustawy, jako nie zawierające nowej treści normatywnej, należy uznać za zbędne.

6. Rozliczenie zaliczki.

- a) Zmiana art. 40 ust. 1 Ustawy polega na dodaniu, jako ostatniego, zdania o treści: *"Żądanie zaliczki powinno wskazywać precyzyjnie tę czynność i termin uiszczenia zaliczki."*
- b) Zmianę należy ocenić pozytywnie, choć w dotychczasowym stanie prawnym w wezwaniu do uiszczenia zaliczki komornicy wskazują czynności warunkowane uiszczeniem zaliczki i termin uiszczenia zaliczki. Wymaga tego art. 41 ust. 2 Ustawy, nakazujący rozliczenie zaliczki w terminie miesiąca od dnia poczynienia wydatków, na które była przeznaczona i zwrócenie niewykorzystanej części. W celu rozliczenia zaliczki komornik wydaje postanowienie, w którym określa w szczególności: stronę lub innego uczestnika postępowania, który uiścił zaliczkę i jej wysokość, czynności, na poczet których pobrano zaliczkę, ze wskazaniem daty ich dokonania, kwoty zaliczki zaliczone na pokrycie poszczególnych czynności, z jednoczesnym wskazaniem sposobu i podstaw ich wyliczenia, oraz kwotę podlegającą zwrotowi i oznaczenie osoby, na rzecz której zwrot ma nastąpić.
- c) Wydaje się więc, iż Projekt nie wprowadza nowych rozwiązań w opiniowanym zakresie.

7. Wysokość i sposób ustalenia opłaty egzekucyjnej.

- a) Projektowana zmiana treści art. 49 ust. 1 - 2, 51 ust. 4, 53, 54, 55, 56, 57 Ustawy ma w ocenie projektodawców zmniejszyć wysokość opłat celem dostosowania ich do realiów gospodarczych i finansowych. Uzasadnienie bliżej nie precyzuje, w jaki sposób i jakie realia gospodarcze i finansowe przekładają się na znaczne obniżenie opłat egzekucyjnych, co uniemożliwia rzetelną ocenę zaproponowanych obniżek opłaty.

Art. 49 ust. 1.

- b) Duże wątpliwości budzi zapisanie granic procentowych opłaty stosunkowej poprzez użycie przyimka "do". Taki zabieg nie wydaje się celowy i wynika z błędnego założenia wyjściowego projektodawców, jakoby faktyczny wymiar opłaty stosunkowej zależał od nakładu pracy komornika sądowego. Do tego użycie zwrotu nieostrego wymaga istnienia szczególnych gwarancji proceduralnych, zapewniających przejrzystość i ocenność praktyki wypełniania nieostrego zwrotu konkretną treścią przez organ decydujący o jego wypełnieniu. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2003 roku (K 28/02, OTK ZU 2003, nr 2, poz. 13) stwierdził, iż niejasne i nieprecyzyjne sformułowanie przepisu prawnego rodzi niepewność jego adresatów co do treści praw i obowiązków. Z taką sytuacją mamy do czynienia zwłaszcza, gdy stwarza się dla organów stosujących prawo nadmierną swobodę (a nawet dowolność) interpretacji. Uregulowanie w sposób niejasny i nieprecyzyjny określonych zagadnień może prowadzić do wcielania się przez organ stosujący prawo w rolę prawodawcy lub jego zastępowania. Ustawodawca nie może więc poprzez niejasne formułowanie treści przepisów pozostawiać organom mającym je stosować nadmiernej swobody przy ustalaniu ich zakresu przedmiotowego i podmiotowego. Projektowana treść art. 49 ust. 1 nie określa żadnych kryteriów, którymi komornik miałby się kierować przy ustalaniu wysokości opłaty stosunkowej. Od przepisów regulujących postępowanie egzekucyjne należy wymagać szczególnej precyzji. Brak precyzji to istotny mankament nie tylko opiniowanej zmiany, ale całego Projektu.
- c) Odnosząc się do nakładu pracy jako kryterium ustalenia wysokości opłaty stosunkowej (kryterium takie pojawia się w Uzasadnieniu) należy mieć na względzie, iż komornik jako funkcjonariusz publiczny działa na podstawie i w granicach prawa, tj. wykonuje tylko takie czynności, na jakie zezwalają mu przepisy. Konieczne jest określenie jakiegoś punktu odniesienia, niejako wzorcowego nakładu pracy, z którym możnaby porównać nakład pracy poniesiony przez komornika w konkretnej sprawie, aby móc następnie ocenić ten nakład jako niski, normalny lub wysoki lub też prościej – jako uzasadniający obniżkę opłaty i nieuzasadniający takiej obniżki. Nakład pracy komornika jest różny i zależy przede wszystkim od wskazanego przez wierzyciela sposobu egzekucji, np. egzekucja z nieruchomości wymaga od komornika znacznie większego nakładu pracy niż egzekucja z rachunku bankowego. Nie można również tracić z pola widzenia tego, iż komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym na podstawie i w granicach prawa, tym samym to przepisy określają

kompetencje i zakres czynności komornika, a więc również i nakład pracy przy poszczególnych sposobach egzekucji. Zakładając racjonalność ustawodawcy należy uznać, iż określona w art. 49 ust. 1 u.k.s.e. wysokość opłaty egzekucyjnej odpowiada normalnemu nakładowi pracy poniesionemu przez komornika przy danym sposobie egzekucji, stąd obniżkę opłaty mógłby uzasadniać jedynie nakład pracy niższy. Niższy nakład pracy musiałby się wiązać z niewykonaniem przez komornika jakichś czynności, a więc uzasadniałby skargę na czynność komornika, względnie podjęcie przez sąd czynności nadzorczych w trybie art. 759 § 2 k.p.c., a nie wniosek o obniżenie opłaty. Na skutek skargi musiałoby bowiem finalnie dojść do wykonania stosownych czynności, a więc nakład pracy komornika nie byłby niższy. Trudno czynić komornikowi zarzut, że przy wspomnianej już egzekucji z rachunku bankowego jego czynności ograniczają się w zasadzie do wysłania odpowiedniego zajęcia do banku prowadzącego rachunek dłużnika, gdyż o rodzaju podjętych czynności decydują przepisy. Nie można oceniać nakładu pracy w oderwaniu od wskazanego przez wierzyciela sposobu egzekucji, gdyż prowadziłyby to do absurdalnych rezultatów, np. wskazanie przez wierzyciela egzekucji z rachunku bankowego już samo w sobie stanowiłoby przesłankę obniżenia opłaty. Należy również pamiętać, że wysokość opłaty stosunkowej jest zróżnicowana w zależności od sposobu egzekucji, a więc ustawodawca dokonał już niejako oceny nakładu pracy komornika i uznając ten nakład za mniejszy przy niektórych sposobach egzekucji (egzekucja z rachunku bankowego, egzekucja z wynagrodzenia za pracę itd.) – zmniejszył wysokość opłaty stosunkowej. Wszystko powyższe prowadzi w mojej ocenie do wniosku, iż nakład pracy komornika nie może być samodzielną przesłanką obniżenia opłaty egzekucyjnej. Potwierdzają to w praktyce liczne orzeczenia sądów rozpoznających wnioski o miarkowanie opłaty egzekucyjnej na podstawie art. 49 ust. 7 - 10 Ustawy. Na uwagę zasługuje pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 lipca 2000 roku, III CZP 23/00 (OSP 2002, nr 3, poz. 36): *"ponadto należy zwrócić uwagę na charakter opłaty egzekucyjnej, która mimo przeznaczenia jej także na wynagrodzenie komornika nie jest świadczeniem ekwiwalentnym za jego usługi. Komornik jest bowiem funkcjonariuszem publicznym (art. 1 ustawy). Dlatego opłata egzekucyjna jest daniną publicznoprawną określoną w ustawie co do wysokości, trybu uiszczania i rozliczania, niezależną od rzeczywistego nakładu pracy komornika lub jego woli."*

- d) Dodatkowo wskazać należy, iż twórcy Projektu uzasadniając zmianę art. 49 ust. 1 Ustawy błędnie odwołują się do stanowiska Trybunału Konstytucyjnego, jakoby to już komornik powinien określić właściwą, odpowiednią do jego nakładu pracy opłatę.

Pogląd taki przewija się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (np. w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 kwietnia 2012 roku, SK 4/10, OTK-A 2012, nr 4, poz.42 czy też z dnia 20 listopada 2012 roku, SK 34/09, OTK-A 2012, nr 10, poz. 122) i jest co do zasady słuszny, ale jedynie w odniesieniu do treści art. 49 ust. 1 Ustawy obowiązującej do dnia 28 grudnia 2007 roku, tj. do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 24 maja 2007 roku o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2007, nr 112, poz. 769). Z chwilą wejścia w życie ww. ustawy zrezygnowano z automiarkowania opłaty stosunkowej przez komornika na rzecz wprowadzenia obniżonej stawki tej opłaty (8 %) w przypadku przeprowadzenia egzekucji wybranymi sposobami.

- e) Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 maja 2005, P 18/05, OTK-A 2006, nr 5, poz. 53, przy okazji oceny konstytucyjności miarkowania opłaty na wniosek dłużnika, jasno stwierdził, iż instytucja ta ma szczególny, wyjątkowy charakter. Zasadą pozostaje ponoszenie opłat stosunkowych w ustalonej ustawą wysokości, zaś możliwość zmniejszenia wysokości opłaty stosunkowej musi być uzasadniona nadzwyczajnymi okolicznościami. W kontekście przywołanego wyroku proponowaną zmianę art. 49 ust. 1 Ustawy należy ocenić negatywnie. Wpływ na negatywną ocenę ma również fakt, iż dłużnik (lub w określonych przypadkach wierzyciel) niezadowolony z wysokości ustalonej opłaty stosunkowej ma prawo złożyć wniosek o miarkowanie opłaty stosunkowej na podstawie art. 49 ust. 7 - 10 Ustawy. Projekt nie określa, w jakiej relacji pozostawałoby zmiarkowanie opłaty przez samego komornika do miarkowania dokonanego przez sąd na skutek wniosku osoby uprawnionej. Możliwe więc byłyby sytuacje, w której opłatę zmiarkowaną przez komornika miarkowałby jeszcze raz sąd. Dłużnik chcący doprowadzić do obniżenia opłaty stosunkowej dysponowałby dwoma środkami prawnymi (skarga na czynność komornika sądowego i wniosek o miarkowanie), co byłoby sprzeczne z zasadą jednotorowości w postępowaniu cywilnym. Pewnym sposobem sanacji tego niepożądanego stanu rzeczy byłoby wyłączenie możliwości miarkowania opłaty przez sąd w przypadku, gdy została już zmniejszona przez komornika sądowego.
- f) Dodatkowo należy podnieść okoliczność, która mimo, iż jest oczywista, wciąż jest ignorowana, tak w niektórych orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego, jak i niniejszym Projekcie. Z opłat egzekucyjnych komornik finansuje koszty działalności egzekucyjnej (art. 35 Ustawy). Dopiero nadwyżka pobranej opłaty egzekucyjnej ponad koszty stanowi dochód komornika sądowego. Stąd też prosta konstatacja, że funkcją opłaty egzekucyjnej nie jest jedynie wynagrodzenie komornikowi pracy

związanej z realizacją powierzonych mu przez Państwo zadań. Chodzi przy tym o realizację ogółu powierzonych komornikowi zadań i pokrycie ogółu powstałych w związku z tym kosztów, a nie tylko kosztów poniesionych w konkretnej sprawie. Nie można przy tym podzielić poglądu wyrażonego w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 stycznia 2013 roku, K 1/11 (OTK-A 2013, nr 1, poz.6), iż skoro "komornikowi zawsze przysługuje zarówno opłata egzekucyjna (ewentualnie obniżona) oraz zwrot wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji, to nie można powiedzieć, że założeniem ustawodawcy było przerwienie na niego kosztów działalności egzekucyjnej i zobowiązanie go do ponoszenia tych kosztów z własnego majątku." Koszty działalności egzekucyjnej komornika obejmują m. in. koszty osobowe (wynagrodzenia pracowników), koszty lokalu, koszty korespondencji, na pokrycie których komornik nie może żądać zaliczki w danej sprawie. Są to niejako koszty ogólne, niezwiązane z daną sprawą egzekucyjną. Finansowane są więc wyłącznie z uzyskanych opłat egzekucyjnych, a więc skoro nadwyżka uzyskanych opłat stanowi dochód komornika - kosztem jego majątku.

- g) Obecnie wyjątkowość miarkowania opłaty stosunkowej nie wynika wprost z przepisów, nie mniej, biorąc pod uwagę stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w przywołanym wyżej wyroku z dnia 8 maja 2005, P 18/05, jak również chcąc uniknąć niedającej się usunąć sprzeczności między tą instytucją a przepisami regulującymi finansowanie egzekucji (w szczególności art. 34 i 35 u.k.s.e. – odrywającymi wysokość opłaty egzekucyjnej od konkretnego postępowania egzekucyjnego, a więc i okoliczności danego postępowania, w tym nakładu pracy komornika sądowego), konieczne jest stosowanie uprawnienia z art. 49 ust. 7 – 10 u.k.s.e. z dużym umiarem i ostrożnością, rezerwując dobrodziejstwo tych przepisów jedynie dla dłużników znajdujących się w wyjątkowych sytuacjach. Projekt w obecnym kształcie, wbrew wytycznym Trybunału, rozszerza możliwość obniżenia opłaty egzekucyjnej na wszystkie sprawy egzekucyjne. Do tego Projekt znacznie rozszerza zakres zastosowania obniżonej stawki opłaty stosunkowej (5 %), co w połączeniu z nieograniczonym miarkowaniem opłaty stosunkowej może zachwiać finansowymi podstawami egzekucji w Polsce. Tak daleko idące zmiany winny być wsparte odpowiednimi analizami prognozującymi wpływ proponowanych rozwiązań na sytuację finansową komorników, ale też wierzycieli i dłużników.

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji

- h) Uzasadnienie milczy na temat motywów dodania opiniowanego przepisu , lecz zapewne w intencji twórców Projektu art. 49 ust. 1b ma stanowić zachętę dla dłużników egzekwowanych do dobrowolnej spłaty zadłużenia.
- i) Wątpliwości budzi określony w przepisie 14 dniowy termin, liczony od wszczęcia egzekucji. Należy w tym miejscu zasygnalizować, że w doktrynie sporne jest zagadnienie dotyczące chwili wszczęcia egzekucji, zatem w konkretnej sprawie może okazać się sporne zachowanie 14 dniowego terminu, uzasadniające obniżenie opłaty.
- j) Nadto nie można wykluczyć, że na skutek skierowania egzekucji np. do wierzytelności z rachunku bankowego czy wynagrodzenia za pracę pełne lub częściowe zaspokojenie wierzyciela nastąpi w terminie krótszym niż 14 dni. Powstanie problem, w jakiej wysokości pobrać opłatę, jeśli dłużnik również w terminie 14 dniowym dokona dobrowolnej wpłaty. Projekt nie daje odpowiedzi na te pytanie.
- k) Dodatkowo, nie znajduje uzasadnienia premiowanie niesolidnego dłużnika. Skoro miałby spłacić dług dobrowolnie to oznacza, że byłby to dług co do zasady bezsporny. Zatem brak spłaty na etapie poprzedzającym wszczęcie egzekucji zależałby wyłącznie od woli dłużnika. Bardzo niska opłata stosunkowa w omawianym przypadku (zaledwie 3 %) może zachęcić dłużników do zwlekania z uiszczeniem długu aż do momentu wszczęcia egzekucji. Groźba wszczęcia egzekucji należności i poniesienia w związku z tym określonych kosztów straciłaby na znaczeniu, co z pewnością spowodowałoby wzrost zatorów płatniczych. Opłata egzekucyjna straciłaby jedną ze swoich kluczowych funkcji - funkcję prewencyjną. Wobec wszystkich podniesionych uwag, proponowaną zmianę należy ocenić negatywnie.

Art. 51 ust. 4, 53, 54, 55, 56, 57.

- l) Zmiany wskazanych wyżej przepisów polegają na określeniu górnej granicy możliwej do pobrania opłaty, jak również na obniżeniu wysokości opłat.
- m) Uzasadnienie nie daje odpowiedzi na pytanie, dlaczego te akurat opłaty mają ulec zmniejszeniu, na jakiej podstawie obliczono nowe stawki oraz na jakiej podstawie i według jakiej metodologii obliczono górne granice opłat. Nie można wykluczyć, iż na skutek określenia górnej granicy opłaty w niektórych przypadkach wykonywanie określonych czynności będzie dla komornika nieopłacalne, co może odbić się na jakości podjętych działań.
- n) Opłata za wszystkie czynności z udziałem Policji, Żandarmerii Wojskowej, wojskowych organów porządkowych, Straży Granicznej i Agencji Bezpieczeństwa

Wewnętrznego, została obniżona aż pięciokrotnie, do 5 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Dodatkowo Projekt warunkuje pobranie opłaty od ogólnej przesłanki konieczności ich poniesienia (projektowany art. 57 in fine). W praktyce projektowane rozwiązanie może wywołać wiele wątpliwości interpretacyjnych, Projekt nie daje bowiem odpowiedzi, kiedy udział wskazanych wyżej służb jest konieczny.

Art. 49 ust. 2.

- o)** Art. 49 ust. 2 Ustawy ma w ocenie twórców Projektu zrealizować wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 roku, P 13/11, OTK - A 2012, nr 6, poz. 67. Proponowana treść budzi szereg wątpliwości.
- p)** Przede wszystkim nie jest zasadne zastąpienie zwrotu "komornik pobiera" zwrotem "komornik może pobrać". Jak już wcześniej wspomniano, opłata egzekucyjna ma charakter daniny publicznoprawnej i wszelka dowolność w jej pobieraniu nie powinna mieć miejsca. Z treści Projektu nie wynika, jakimi przesłankami miałyby kierować się komornik decydując się na niepobranie opłaty, ani też jaką czynnością procesową miałyby od pobrania opłaty odstąpić.
- q)** Dalsze wątpliwości budzi kwestia żądania przez dłużnika uchylecia postanowienia wzywającego go do zapłaty opłaty stosunkowej lub żądania zwrotu opłaty w przypadku jej pobrania przez komornika, jeśli dłużnik przedstawi orzeczenie pozbawiające tytuł wykonawczy wykonalności z przyczyn innych niż spełnienie przez niego świadczenia, a którego nie był w stanie przedstawić odpowiednio przed pobraniem opłaty przez komornika albo zanim doszło do umorzenia postępowania. Nie jest jasne, czy niemożność przedstawienia orzeczenia oznacza, iż orzeczenie nie zostało jeszcze wydane, czy też orzeczenie zostało już wydane, ale z innych przyczyn natury faktycznej nie było możliwe jego przedłożenie. Nadto, z sentencji wyroku pozbawiającego tytuł wykonawczy wykonalności najczęściej nie wynika, z jakiej przyczyny pozbawienie wykonalności nastąpiło. Niezbędne jest więc sięgnięcie do uzasadnienia wyroku i dokonanie przez komornika sądowego prawidłowej oceny motywów sądu orzekającego. Można mieć wątpliwości, czy komornik jest uprawniony do merytorycznego badania treści takiego wyroku. Dodatkowo, uzasadnienie nie zawsze jest sporządzane, więc w przypadku dysponowania jedynie sentencją wyroku nie będzie możliwości ustalenia przyczyn pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, a w efekcie zastosowania opiniowanego przepisu.

- r) Dalsze wątpliwości budzi sama możliwość żądania od komornika zwrotu pobranej opłaty egzekucyjnej. W dacie orzekania o kosztach i obowiązku ich poniesienia opłata została przez komornika ustalona, a następnie pobrana prawidłowo. Dodać należy, że została pobrana na podstawie prawomocnego postanowienia komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego i ustaleniu kosztów egzekucji. Możliwość żądania zwrotu opłaty nawet po 3 latach od jej pobrania stanowi podważenie prawomocnego postanowienia komornika. Trudno wymagać od komornika sądowego, aby w momencie orzekania o kosztach umorzonego postępowania antycypował przyszłe rozstrzygnięcia niezawisłego sądu. Podstawą orzeczenia są okoliczności faktyczne i prawne z chwili orzekania. Projekt czyni wyłom w naczelnym zasadach procesu cywilnego.
- s) Nie uzasadniono wreszcie, dlaczego obowiązkiem zwrotu opłaty obarczono komornika sądowego. To wierzyciel, jako gospodarz postępowania egzekucyjnego decyduje o wszczęciu, przebiegu i umorzeniu postępowania. Ponosi więc pełne ryzyko wszczęcia niecelowej egzekucji i poniesienia w związku z tym kosztów, w tym opłaty egzekucyjnej. Skoro wierzyciel, który wie lub też powinien wiedzieć, że posiadany przez niego tytuł wykonawczy z przyczyn innych niż spełnienie świadczenia może zostać pozbawiony wykonalności, decyduje się wszcząć postępowanie egzekucyjne na podstawie tego tytułu, to powinien liczyć się z poniesieniem stosownych kosztów. Należy podkreślić, iż w doktrynie (A. Marciniak) postuluje się przywrócenie partycypacji wierzyciela w kosztach postępowania egzekucyjnego.
- t) Nie jest jasne, czy z uwagi na publicznoprawny charakter opłaty egzekucyjnej dopuszczalna będzie droga sądowa o zwrot tej opłaty.
- u) Projekt w obecnym kształcie umożliwia żądanie zwrotu opłaty na podstawie wyroku pozbawiającego wykonalność zapadłego w okresie do trzech lat od daty pobrania opłaty, a więc i uprawomocnienia się postanowienia komornika o umorzeniu postępowania. Wydaje się, że bardziej właściwe systemowo byłoby zapewnienie możliwości zwrotu opłaty jedynie w przypadkach, gdy w dacie orzekania przez komornika o umorzeniu postępowania istniał już prawomocny wyrok pozbawiający tytuł wykonawczy wykonalności. Takie rozwiązanie zapewniłoby względną spójność mechanizmu zwrotu opłaty z zasadami postępowania cywilnego.

8. Obowiązki Krajowej Rady Komorniczej w zakresie przekazywania dokumentów Ministrowi Sprawiedliwości.

- a) Opiniowany przepis rozszerza katalog wewnętrznych aktów prawnych samorządu komorniczego, które Krajowa Rada Komornicza ma obowiązek przekazywać Ministrowi Sprawiedliwości.
- b) Proponowana zmiana nie budzi wątpliwości. Dalece wątpliwe jest jednak, aby na skutek przyjęcia Projektu zwiększyła się efektywność nadzoru Ministra Sprawiedliwości nad samorządem komorników sądowych. W obecnym stanie prawnym Minister Sprawiedliwości może żądać od Prezesa Krajowej Rady Komorniczej i rad izb komorniczych, w razie potrzeby, również innych dokumentów niż określone w ust. 2. Oznacza to, iż katalog dokumentów określonych w art. 67 ust. 2 Ustawy nie jest katalogiem zamkniętym.

9. Pozbawienie Krajowej Rady Komorniczej możliwości prowadzenia działalności gospodarczej.

- a) Projektowana zmiana polegająca na wykreśleniu z zakresu działania Krajowej Rady Komorniczej prowadzenia działalności gospodarczej nie budzi większych wątpliwości.
- b) Podkreślenia wymaga, iż realizując uprawnienie z art. 85 ust. 1 pkt 14 Ustawy Krajowa Rada Komornicza utworzyła spółkę Currenda sp. z o.o., której jest jedynym współnikiem. Spółka wytwarza specjalistyczne oprogramowanie dla kancelarii komorniczych i sądów powszechnych oraz prowadzi działalność wydawniczą.
- c) Pozbawienie Krajowej Rady Komorniczej możliwości prowadzenia działalności gospodarczej powinno zatem uwzględniać istnienie tej spółki, jak również wpływ utraty prawa do prowadzenia działalności gospodarczej na zakres i możliwość realizacji nałożonych na Krajową Radę Komorniczą obowiązków.

10. Przepisy międzyczasowe.

- a) Opłaty egzekucyjne w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, do czasu ich zakończenia pobierane są według przepisów dotychczasowych.
- b) Intencją twórców Projektu było jak się wydaje uregulowanie obowiązywania znowelizowanej Ustawy w czasie tak, aby znalazła zastosowanie dopiero do postępowań wszczętych po dacie jej wejścia w życie.
- c) Wydaje się, że bardziej właściwe byłaby zmiana art. 2 Projektu poprzez jasne wskazanie, że do postępowań wszczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy

stosuje się przepisy dotychczasowe. Obecnie art. 2 Projektu reguluje jedynie kwestie poboru opłaty, a Projekt reguluje przecież również inne kwestie.

11. Termin wejścia w życie ustawy.

Zawarte w art. 3 Projektu sześciomiesięczne *vacatio legis* nie budzi wątpliwości.

IV. Uwagi na temat aspektów ekonomiczno - społecznych Projektu.

1. W Uzasadnieniu wskazano, iż Projekt nie spowoduje negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Twórcy Projektu w żaden sposób nie uzasadnili tego twierdzenia. Wydaje się, że tak kategoryczne stwierdzenie w kontekście projektowanych zmian winno być poprzedzone gruntowną analizą w zakresie wpływu zmian na dochody budżetu państwa. Znaczące obniżenie opłat egzekucyjnych oraz wprowadzenie rozwiązań zachęcających *de facto* dłużnika do możliwie jak najdłuższego zwlekania z regulacją należności może spowodować powstanie zatorów płatniczych i w efekcie negatywnie odbić się na sferze gospodarczej.

2. Znaczne rozszerzenie katalogu sposobów egzekucji, przy których komornik pobiera obniżoną stawkę opłaty egzekucyjnej, spowoduje wzrost aktywności terenowej komorników sądowych. Czynności terenowe są najbardziej dotkliwe dla dłużników, w szczególności osób fizycznych. Zwiększenie intensywności działań terenowych, a w efekcie zwiększenie uciążliwości egzekucji, może spowodować wzrost liczby przypadków agresji względem organów egzekucyjnych. Należy pamiętać, że komornik sądowy w zakresie swoich ustawowych czynności reprezentuje Państwo. Podważanie autorytetu czy też wagi urzędu komornika godzi jednocześnie w autorytet Państwa. Dodatkowo, intensyfikacja czynności terenowych pociągnie za sobą zwiększenie czynności z udziałem Policji, co prócz generowania dodatkowych kosztów spowoduje znaczne obciążenie tej jednostki i może utrudnić wykonywanie innych ustawowych zadań.

3. Projekt jest kolejnym aktem prawnym, który obniża wysokość opłat egzekucyjnych oraz dodatkowo komplikuje mechanizm ich pobierania. Przenoszenie całego ryzyka ekonomicznego związanego z wszczęciem postępowania egzekucyjnego na organ egzekucyjny musi budzić sprzeciw. Stałe, jednostronne przerzucanie kosztów egzekucji na komorników sądowych, może w perspektywie uniemożliwić realizację ustawowych funkcji komornika. Należy podkreślić, że komornik realizując tytuły wykonawcze działa z ustawowego upoważnienia Państwa, niejako w jego imieniu.

4. Destabilizacja finansowa kancelarii komorniczych, połączona ze zwiększonym dopływem nowych komorników, może zachwiać systemem egzekucji w Polsce. Już teraz wiele nowopowstałych kancelarii ma problemy z osiągnięciem rentowności. Przyjęcie Projektu ten stan pogłębi.

5. Drastyczne obniżenie opłat egzekucyjnych przeprowadzone bez pogłębionej analizy ekonomicznej z pewnością doprowadzi do sytuacji, w której część kancelarii komorniczych, zwłaszcza nowopowstałych, po prostu upadnie. Warto podkreślić, iż ani obowiązujące przepisy, ani Projekt nie przewidują procedury postępowania w razie upadłości kancelarii komorniczej. W mojej ocenie wierzyciele, których prawa zostaną wskutek upadłości organu egzekucyjnego naruszone (np. dojdzie do znacznej przewlekłości postępowania egzekucyjnego) będą mieli otwartą drogę do uzyskania za taki stan rzeczy odszkodowań od Skarbu Państwa, bo przecież zapewnienie egzekucji orzeczeń sądowych stanowi jedno z podstawowych zadań państwa. Ponadto upadłości sądowych organów egzekucyjnych fatalnie wpłyną na prestiż państwa i powagę jego instytucji.

6. Bezsparnie, skuteczność egzekucji w Polsce jest niezadowalająca. Znaczący wpływ na taki stan rzeczy mają regulacje prawne, które w wielu przypadkach chronią interes dłużnika kosztem wierzyciela. Projekt wpisuje się w tą niepokojącą tendencję i z pewnością nie spowoduje wzrostu skuteczności egzekucji.

7. Przedstawione wyżej uwagi prowadzą do wniosku, że Projekt nie uwzględnia wszystkich funkcji opłaty egzekucyjnej. Opłata egzekucyjna, prócz pełnienia funkcji fiskalnej, mającej na celu pokrycie kosztów działalności egzekucyjnej komornika, pełni również funkcję prewencyjną – mają zmotywować dłużnika do dobrowolnej spłaty zadłużenia. Znaczące obniżenie wysokości opłaty stosunkowej przy jednoczesnym zapewnieniu nieograniczonej możliwości miarkowania tej opłaty spowoduje, iż dłużnikowi zwyczajnie nie będzie opłacało się płacić w terminie. Niskie opłaty zachęcą do możliwie najdłuższego zwlekania z zapłatą, co z kolei może wywołać niepożądane skutki w strukturze finansowej wierzyciela, powodując np. jego niewypłacalność. Nie sposób uznać, że pogorszenie sytuacji finansowej podmiotów gospodarki spowodowane przyjęciem Projektu pozostanie bez wpływu na finanse Państwa.

V. Uwagi końcowe.

1. Przedłożony Projekt należy ocenić negatywnie. Proponowane zmiany są nieprecyzyjne lub nieuzasadnione, zaś ich przyjęcie może jedynie pogorszyć stan egzekucji sądowej w Polsce. Nieliczne zmiany, ocenione w niniejszej opinii pozytywnie, nie mogą zmienić ogólnej oceny Projektu.

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji

2. Istotnym mankamentem Projektu jest lakoniczne Uzasadnienie, pozbawione pogłębionej analizy skutków ekonomiczno – prawnych Projektu.

3. Projekt w ocenie opiniującego może stanowić jedynie przyczynek do dalszych prac, przy czym zasadnym byłaby spójna zmiana Ustawy w szerszym zakresie, obejmująca kompleksowo zasady finansowania systemu egzekucji w Polsce. Prosty zabieg legislacyjny polegający przede wszystkim na obniżeniu opłat egzekucyjnych nie może przynieść zadowalającego efektu ani doprowadzić do poprawy obecnego, niezadowalającego stanu egzekucji.

4. Krajowa Izba Radców Prawnych co do zasady nie jest przeciwna zmianom stawek opłat egzekucyjnych, jednak każda taka decyzja ustawodawcy winna być poprzedzona gruntowną i rzetelną analizą w zakresie jej skutków ekonomicznych, przede wszystkim dla finansowania całego systemu egzekucji sądowej w Polsce. Opiniowany projekt takiego wymogu nie spełnia.

Paweł Biezuński

Radca prawny

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

Nr WOK-020-102/13

Warszawa, 19 września 2013 r.

Dot.: GMS-WP-173-238/13

Pan Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W załączeniu, uprzejmie przesyłam opinię Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 września 2013 r. w przedmiocie *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.*

z wyrazami szacunku

Wiceprzewodnicząca
Krajowej Rady Sądownictwa

M. Niezgódka
SNSA Małgorzata Niezgódka-Medek

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

20.09.2013

Data wpływu

OPINIA**KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

z dnia 13 września 2013 r.

**w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych
i egzekucji**

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji opiniuje go negatywnie z uwagi na zakres proponowanych zmian ustrojowych i finansowych. Zdaniem Rady problematyka objęta projektem powinna być przedmiotem całościowego projektu rządowego dotyczącego pozycji ustrojowej i poziomu dochodów komorników.

Biuro Krajowej Rady Sądownictwa
ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

DYREKTOR
Wydziału Organizacyjnego i Kadr
Biura Krajowej Rady Sądownictwa

Marian Szkodziński

Wiceprzewodnicząca
Krajowej Rady Sądownictwa
SNSA Małgorzata Niezgódka-Medek

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 08.08.2013 r.

PG VII G 025/279/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.

Data wpływu 09.08.2013

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

W nawiązaniu do pisma z dnia 26 lipca 2013 r., nr GMS-WP-173-238/13, dotyczącego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, przekazanego do zaopiniowania Prokuratorowi Generalnemu w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, z późn. zm.), uprzejmie informuję, że nie wnoszę do projektu uwag w zakresie odnoszącym się do obszaru działania prokuratury.

W/L 2 powierzenie
ZASTĘPCA PROKURATORA
GENERALNEGO
Marzena Kowalska

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BSA V – 021 – 306/13

Warszawa, dnia 7.08 2013 r.

Pan
Adam Podgórski
Zastępca
Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 lipca 2013 r., GMS-WP-173-238/13 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.**

Stanisław Dąbrowski

Stanisław DĄBROWSKI

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW i ANALIZ
Pl. Krasieńskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 4.08. 2013 r.

BSA V-021-306/13

Opinia do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji

Przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376, z późn. zm.) ma na celu nowelizację niektórych przepisów dotyczących wykonywania czynności komorniczych, zwłaszcza doprecyzowanie przepisów odnoszących się do pobierania opłat przez komorników.

Projekt zawiera także propozycję nowego uregulowania możliwości przeniesienia komornika do innego rewiru, która jednak budzi wątpliwości. Proponuje się skreślenie w ustawie art. 15b i dodanie nowego art. 15c. Przepis zawarty w proponowanym art. 15c przewiduje, że Minister Sprawiedliwości może przenieść komornika na jego wniosek, na stanowisko do innego rewiru, jeżeli przemawiają za tym potrzeby prawidłowego i sprawnego prowadzenia czynności, o których mowa w art. 2, lub uzasadniony interes komornika. Przepis ten zastąpiłby art. 15b ustawy, który ma ulec skreśleniu. Skreślenie art. 15b ustawy spowoduje, że Minister Sprawiedliwości nie będzie musiał w kwestii przeniesienia komornika zasięgać opinii Krajowej Rady Komorniczej oraz prezesa właściwego sądu apelacyjnego. Wylimitowanie opiniodawczej roli tych organów i pozostawienie możliwości przeniesienia komornika wyłącznej ocenie Ministra Sprawiedliwości, zwłaszcza wobec braku możliwości odwołania od jego decyzji, należy zaopiniować negatywnie. Udział opiniodawczy tych organów powinien zostać w ustawie utrzymany. Ponadto należy zauważyć, że skoro art. 15b ustawy ma być skreślony, przepis oznaczony w projekcie jako art. 15c powinien być oznaczony jako art. 15b. Przemawia za tym zachowanie ciągłości numeracji i związek treściowy proponowanego art. 15c z dotychczasowym art. 15b ustawy.